

Ungdomsrådet, Vänersborg – 4 april 2007

Under 2 timmar samtalade vi med representanter för elevrådet i Vänersborg. Vi diskuterade kultur och fritidsaktiviteter för ungdomar i Vänersborg. Här följer utdrag och sammanfattningar av diskussionerna:

Att ta del av kultur av hög kvalitet

Vad är Kultur: Vi började diskussionen genom att diskutera vad kultur är...

Kultur är konst, levnadssätt, musik. Teater. Skapande. Historia.

Kultur låter tråkigt. Muséer och sådär. Och det är inte jag så lockad av att gå på. Jag tänker på konst, men det är ju så mycket mer som representerar kultur.

Man tolkar kultur på så olika sätt bland ungdomar idag. Kultur är väl olika för alla.

På skolan:

Det är ju om det är något uppträdande eller så, men det är inget utöver det. Inte på skolan i alla fall. Och på fritiden är det inget över huvud taget. Någon gång skulle man ju kunna gå på en teater eller någonting.

Det finns en biograf här. Det finns en gammal biograf också men den är inte så levande.

Vi får gå på skolbio rätt ofta.

Rätt ofta? Jag har aldrig varit.

Vi åker typ tre gånger per termin.

Vi brukar prata om filmerna lite på svenskan sen. Skriva lite kort om dem och så.

Ungdomsdagarna tycker jag var bra. Det var två dagar då man pratade om sex och samlevnad och om droger. De pratade om det på ett väldigt bra sätt och man lär sig saker och man lyssnar. Man tar verkligen åt sig av det de säger, alla föreläsare var väldigt bra. Det var för alla nior i hela Vänersborgs kommun. Nu har de det varje år för alla nior. Det tar tag i en. Föreläsarna talar om egna erfarenheter och från sina egna liv. Det är bra. Det är väldigt mycket närvaro på de dagarna. De får en verkligen att tänka efter. Om man är i den situationen "vill du ha ett bloss?", det styrker ens självkänsla.

Förra året var jag på Ungdomsstyrelsens ungdomskonferens. Det var för hela Sverige och det var om kultur och fritid och det var väldigt bra. Vi åkte med ungdomsrådet, några ungdomar och några vuxna. Jag lärde mig så mycket, föreläsningarna var så bra. Det var en föreläsning om datorer från en från Irland. Han hade ett nytt perspektiv.

Det är skillnad från skolan. I skolan är det inte samma engagemang. Där berättar de bara, det här ska vi lära oss idag. De andra de säger inte att det här ska du lära dig utan han bara pratar på utifrån sin erfarenhet. "Detta är min erfarenhet, detta tycker jag." Sen tar man in det man vill. Man känner sig mer tvingad i skolan, att detta måste du kunna. Och så ska man försöka nöta in det. Konferensen var frivilligt och man vill lära sig och det är mycket roligare. Det här har jag valt att gå på.

När jag bodde i Alingsås var det en sportdag och jag minns att det var många som innan tänkte vad tråkigt men det blev den dagen det var minst frånvaro för det fanns så mycket olika saker att göra. Man fick prova på många olika sorters sporter. Så det var i princip ingen som inte hade något roligt att göra. Det var hel-lyckat. Det var friidrott, basket, fotboll, innebandy, streethockey. Det var hur mycket som helst. Många tänkte innan att "all sport är bajs" men alla kom ändå för det var någonting som lockade alla. Visst, sen var det några som gick efter tre, fyra timmar men det var ändå så att när lärarna frågade så var det inte någon som sa "nej, jag orkade inte gå till skolan".

På fritiden:

Jag skulle vilja ha en stor festival. Med artister. Musik. Tävlingar kanske. Beach-volleyboll t ex. Eller att testa på sporter man inte spelat förut.

Jag skulle tycka det vore roligt om man hade en festival med lokala förmågor. Kanske att man slår ihop Uddevalla, Trollhättan, Vänersborg, och upp mot Dal också. Och ha band, dans och allt möjligt.

Jag håller med. Jag tycker också det skulle vara kul med en festival där ungdomar fick påverka nästan allting. Ta alla beslut om vad som skulle vara på festivalen och så. Det skulle vara väldigt roligt. Att skolor representeras så att alla får ut sin åsikt om vilka band de skulle vilja ha. Det ska ju vara någonting för alla. Så att man lockar folk från olika kulturer.

Att själv få utöva

På skolan:

Vi har kulturdagar på skolan. Då har vi varsitt land och så gör vi utställningar av det och så kommer föräldrar och alla som vill och går runt och tittar. Sen är det någon danssuppvisning och så har vi maträtter från olika kulturer och så.

På Sjöbergsgymnasiet har det estetiska programmet uppspelningar med musik, teater och så vissa dagar. Mest på avslutningar och liknande men de har även gjort det på andra dagar. Det är deras projektarbeten. Även om man går på andra program har man möjlighet att välja till sådana kurser.

I grundskolan är det rätt mycket sånt. Det brukar vara kultur-teater och kultur-sång och så.

När jag gick på gymnasiet fick man välja kör t ex på friluftsdagar. Då har man möjlighet att spela och framträda.

Det är inte så längre tror jag.

Typ i trean skulle man välja ett instrument man ville spela i ett år eller så.

Så har vi också. I sexan eller femman får man välja ett instrument och så får man lära sig det under en viss tid. Sen på avslutningen så spelar de när man går till stället där man har själva avslutningen. Vi har den på idrottshuset och det är en bit att gå dit så spelar de på vägen som en orkester.

På höstterminen är det stråk för alla och på vårterminen är det blås för alla.

På vår skola var det så att vi spelade blåsinstrument och de efter oss spelade stränginstrument. Så att det blev varannan.

På vår skola spelade vi fiol och cello och de efter eller innan oss spelade gitarr.

På fritiden:

Musiktävlingar finns det ju. Men det är inte riktigt på samma sätt. Det här skulle vara mer öppet. Så att man inte måste vara på ett visst sätt för att komma med utan man kan visa bara det man gör. Om man tävlar i musik så bedöms man och är man inte tillräckligt bra så får man ju inte vara med. Det här skulle vara att alla ska ha möjlighet att vara med.

Jag skulle vilja ha mer sport-turneringar. I fotboll t ex. Om man inte är med i någon klubb eller förening eller så skulle man ändå ha möjlighet att sporta.

Det skulle ju få igång fler ungdomar också.

Och ha tillgång till olika fotbollsplaner och anläggningar. Det har man inte om man inte är med i någon klubb.

Jag tycker någon form av festival. En typ av melodifestival. Där alla kan vara med och sjunga. Och gör man en stor grej av det så att alla verkligen kommer och kollar. Det vore coolt.

Jag tänkte på tre olika saker. Först och främst festival. I någon form, kanske lite mer lokal. Och sen som du var inne på, att ha någon turnering, något sport-evenemang. Någon sport-dag. Kanske lite blandat med friidrott, fotboll och andra sporter. Så att alla tycker det är roligt att vara med. Sen hade det varit trevligt om man kunde åka ut på studiebesök i kommunen och regionen, kanske klass-vis. Lite historia, musik, dans eller allmänna kulturgrejer.

Det finns ju teatergrupper, man kan vara med i musikskolan, man har mycket val. Sen finns även... Om man har ett eget band så får man ganska lätt spelningar där, om man vill spela där. Den lokalen finns. Det är ganska mycket band som spelar där så man kan gå dit och lyssna också.

Jag tror inte det är så lätt att börja spela musik själv, om man inte har gjort det innan. Om man inte har det hemma och kan öva.

Om man inte försöker så hittar man inget. Jag vet inte vad som finns.

Jag har pratat med Vänersborgs musikskola, men det är kanske mitt eget fel att jag inte kommit in. Man får väl ringa och vara lite på. Det är ju många som ringer och söker och de har inte hur många platser som helst.

Det är ganska långa köer för de vanliga instrumenten. Jag vet inte hur långa. Men det finns ju en möjlighet. Vill man och är beredd att kämpa för det så finns det. Det är inte så att man får kalla handen och inte får spela men man kanske får vänta ett år.

Tillgänglighet/ Lika tillgång

På skolan och fritiden:

Nej. De sätter upp ganska många affischer, för teatrar eller mindre band och så. Vi har anslagstavlor och jag tycker det finns ganska mycket som de sätter upp.

Trollhättan har en lokal där lokala band hur in sig och kan spela. Replokaler i någon mening. De har en byggnad med ett visst antal lokaler och så kan vem som helst gå in och hyra en av dem.

Det finns lite dåligt med sånt i Vänersborg. Det finns ute vid [?] men det är inte så många lokaler för det första och sen är det ju de som är lite duktiga, de som ofta spelar på Mick[?], det är de som ofta hyr där. Det är inte direkt de här garagebanden.

På ungdomshuset har de så, att man kan komma dit och spela.

Info får man mycket av kompisar. Det är nog mest från kompisar. Och så affischer. I alla fall på Birger Sjöberg tycker jag de är bra på att sätta upp. Det beror ju på vad det gäller men jag tycker de kommer ut med rätt mycket kulturelaterat.

När jag gick i skolan hade musikskolan öppet hus en gång varje år så att man fick prova på alla instrument och känna efter vilket man ville spela.

Det finns inte här tror jag.

Någon sån finns tror jag, men de hade väldigt lite.

Om musikskolan hade haft en sån prova på dag, tror ni att ni hade gått dit?

Ja.

Ja.

Men musikskolan har det. Men det är under en begränsad tid. Det finns. Det vi har pratat om tidigare i år är kommunikation och mötesplatser. Avsaknaden av mötesplatser.

Var möts man idag?

Ingenstans.

På Sörgården, på fritidsgård.

Ungdomens hus.

Idag möts man någonstans och så går man runt hela stan och så är det inget med det.

Det är väldigt ont om mötesplatser.

På fritidsgården har man åldersgränser. De yngre får gå hem tidigare. Vi som går på högstadiet och gymnasiet får vara där tills de stänger.

- 13-19 är det på våran.

Min lillebror gick på Tärnan. Det är för de som är sex till åtta tror jag. Så får man gå dit och så är det lärare där och de har gympasal och sånt, pingis och en massa spel. Det är på tisdagar och torsdagar. Och så är det någon eller två som redan gått ur skolan som är rätt unga som hjälper till och så är det två fritidsledare också.

Vi kommer från ungdomens hus. Vårt kontrakt håller på att gå ut och det är mycket diskussioner om var man ska flytta. Det är inte klart. Vi vill vara kvar, det är en super lokal. De har allt man behöver. Gympasal och allting. Fast det är ju pengar som styr. Det finns allt möjligt. Danssal. Musikskolan har några av sina instrument där så man kan vara där och spela med sitt band om man har det. Det finns ett gym och gympasal, en tv och hemmabio. Ett bra café och datorer. En studio också. En bra ljudanläggning. Pingis. Det är rätt många som kommer dit. Varje lördag är det två från rådet som ska jobba där och hjälpa till. Annars är det öppet på vardagar.

De olika kyrkorna har också olika verksamheter. Som Vargön, där har de en fritidsgård också. Där finns dansgrupper och teatergrupper och möjlighet att spela musik. Det finns väldigt mycket i kyrkan också men det är väl den här tröskeln, det är svårt att gå in för många.

Fast där är problemet att det har blivit grupperingar. Det har fått ett dåligt rykte helt enkelt under de kanske två senaste åren. Det är bättre nu. Det har varit mest utländska ungdomar. Det har varit lite dåligt rykte om det. Det är faktiskt bra när man väl går dit. Det är bara rykten, det är inte mycket som stämmer.

Hur uppstår sådana rykten?

Fördomar.

Om man säger en sak som är osann tillräckligt många gånger då tror man på det till slut.

Man sa grejer när man inte ens hade varit där och tittat vad det var. Då blev det ett dåligt rykte.

De flesta som kommer dit tycker det är skitbra och kommer tillbaka.

Det var inte så som jag trodde det skulle vara. Jag trodde inte det skulle vara lika många aktiviteter på gång, att det skulle vara typ lite stolar och ett café.

Det är väldigt stort. Det finns väldigt mycket att göra.

- Men det behövs fler sådana ställen?
- De ska ju riva det.
- Men det lät ju som att det fanns hopp, men ni litar inte riktigt på det?
- Nej.
- Eftersom kontraktet går ut. Om de tjänar pengar på att riva det så gör de det självklart.

Inflytande

På fritiden & i skolan:

*Nu någon gång fick vi välja och så fick vi gå på bio typ tre gånger. Vi fick rösta om vad vi ville se. Har ni andra fått välja?
Nej.*

Det är ju därför man är här uppe. För att kunna påverka vad man själv vill se och så.

*De som representerar klasserna i elevråden blir nästan dit-tvingade. De vill inte gå dit. Då tar de ju inte upp saker med klassen. De är ganska ointresserade. Det är ganska tråkigt.
Så är det på vår skola också.*

Man måste välja en eller två representanter från varje klass och då sitter alla och hoppas att de inte ska bli valda.

Man går dit för att slippa lektion typ.

Jag vet inte, ungdomar kanske inte bryr sig. Jag vet inte. Jag är intresserad. Men vi kanske är en liten skara av en ganska stor skara.

Men du som bryr dig, tycker du att du får respons från lärare och rektor när du kommer med ett förslag? Lyssnar de på er?

Ja, men de är alltid osäkra. Jag vet inte. När vi kommer med förslag från elevrådet? Jag brukar oftast inte ta tag i det. Jag har varit ordförande så jag har ofta sagt till andra att ta tag i det.

Men det tar väldigt lång tid innan det händer något. Om det händer något.

Många säger ingenting när de väl är där.

Jag tänker lite att vi är ganska bekväma av oss. Att vi har blivit det genom hur vi har växt upp. Att det är jobbigt att ta tag i saker, jobbigt att engagera sig. Det känns som att det är så, att det är där det bromsar.

Man måste ju nästan ändra på det.

Man blir allt mindre aktiv.

Det är en ond cirkel på ett sänt.

Det är många som stänger in sig i sin egna värld.

Jag säger inte att det är dåligt men det påverkar alla, det sättet att leva på.